

การวิพากษ์วิจารณ์ต่อการที่รัฐบาลจะต้องการการรับรองฮาลาล

รัฐบาลมีเป้าหมายที่จะบังคับใช้กฎหมายการรับรองผลิตภัณฑ์อาหารฮาลาลปี ๒๐๑๔ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของพันธสัญญาในการปกป้องชาวมุสลิมจากผลิตภัณฑ์ที่ต้องห้ามตามกฎหมายของอิสลาม ซึ่งกฎหมายดังกล่าวกำหนดให้ผลิตภัณฑ์ทั้งหมดที่ซื้อ-ขายในอินโดนีเซียจะต้องได้รับการรับรองฮาลาล

การรับรองที่ได้รับมอบอำนาจดังกล่าวได้ก่อให้เกิดการวิพากษ์วิจารณ์ โดยองค์กรผู้บริโภคระบุว่าฮาลาลไม่ใช่สิ่งที่ผู้บริโภคต้องการ

นาย Sudaryatmo นักวิจัยจากองค์กรผู้บริโภคชาวอินโดนีเซีย (Indonesian Consumers Foundation, YLKI) กล่าวว่า แทนที่จะต้องมีการรับรองฮาลาล การแสดงรายการส่วนผสมที่มีอยู่ในผลิตภัณฑ์อย่างชัดเจนจะช่วยให้ผู้บริโภคทุกราย ไม่ใช่เพียงแต่ชาวมุสลิมเท่านั้น เข้าใจว่าผลิตภัณฑ์นั้นมีสารต้องห้ามตามศาสนาหรือไม่

ข้อบังคับเกี่ยวกับอาหารและเครื่องดื่มที่อนุญาตต้องเป็นสากล มีผู้นับถือศาสนาอื่นนอกเหนือจากศาสนาอิสลามด้วยที่ไม่ได้รับอนุญาตให้บริโภคอาหารบางอย่าง ส่วนผสมของผลิตภัณฑ์จะเป็นประโยชน์สำหรับพวกเขาเช่นกัน

หน่วยงานรับรองมาตรฐานอาหารฮาลาล (BPJPH) ภายใต้กระทรวงศาสนาได้รับผิดชอบดูแลกระบวนการออกใบรับรองฮาลาลตามกฎหมายปี ๒๐๑๔ ซึ่งประกาศใช้อย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๐

การควบคุมเรื่องการรับรองฮาลาลทั้งหมดที่ได้รับการจัดการก่อนหน้านี้ขึ้นอยู่กับสภาอุลามาอ์แห่งอินโดนีเซีย (Indonesia Ulema Council - MUI) หน่วยงานรับรองมาตรฐานอาหารฮาลาล (BPJPH) กำลังทำงานแข่งกับเวลาเพื่อทำตามข้อกำหนดด้านกฎหมายและด้านเทคนิคทั้งหมด รวมถึงการกำหนดค่าธรรมเนียมและการสร้างห้องปฏิบัติการทดสอบที่มีมาตรฐาน ก่อนที่จะเริ่มดำเนินงานเต็มรูปแบบในต้นปี พ.ศ. ๒๕๖๒

นาย Mastuki โฆษกกระทรวงศาสนากล่าวว่า ขณะนี้กระทรวงกำลังดำเนินการตามข้อตกลงก่อนที่จะมีการพิจารณารายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับด้านเทคนิค รวมถึงค่าธรรมเนียมการรับรอง จนถึงขณะนี้การดำเนินงานยังอยู่ภายใต้การจัดการของสภาอุลามาอ์แห่งอินโดนีเซีย (MUI)

องค์กรธุรกิจที่ต้องการรับฉลากฮาลาลต้องลงทะเบียนผลิตภัณฑ์กับสภาอุลามาอ์แห่งอินโดนีเซีย (MUI) ซึ่งจะดำเนินการทดสอบผลิตภัณฑ์ในห้องปฏิบัติการโดยบุคคลที่สาม หนังสือรับรองฮาลาลสามารถขอรับได้ภายในสองหรือสามสัปดาห์ โดยมีค่าธรรมเนียมสูงสุดเป็นเงิน ๕ ล้านรูเปียห์ (๓๖๙ เหรียญสหรัฐ) ซึ่งต้องทำการต่ออายุใบรับรองทุก ๆ สองปี

เมื่อหน่วยงานรับรองมาตรฐานอาหารฮาลาลมีการดำเนินงานอย่างเต็มที่แล้ว จะใช้เวลามากขึ้นสำหรับธุรกิจที่จะได้รับใบรับรองฮาลาล กระบวนการทั้งหมดอาจใช้เวลาประมาณ ๕๐ วันตามข้อมูลจากหน่วยงาน

ความจำเป็นในขั้นตอนแรกของธุรกิจ ต้องมีการลงทะเบียนผลิตภัณฑ์ของตนกับหน่วยงานรับรองมาตรฐานอาหารฮาลาลสำหรับการทดสอบในห้องปฏิบัติการ ก่อนที่สภาอุลามาอ์แห่งอินโดนีเซีย (MUI) จะออกคำตัดสินความตามหลักศาสนาอิสลามที่ขึ้นอยู่กับผลการทดสอบของห้องปฏิบัติการ และหน่วยงานรับรองมาตรฐานอาหารฮาลาลจะออกใบรับรองต่อไป

นาย Adhi S Lukman หัวหน้าสมาคมอาหารและเครื่องดื่มอินโดนีเซีย (Indonesian Food and Beverage Association - GAPMMI) กล่าวว่า สมาคมยินดีกับนโยบายใหม่นี้ซึ่งเชื่อว่าจะสามารถช่วยเพิ่มคุณภาพของผลิตภัณฑ์ได้ ความกังวลหลักคือการที่หน่วยงานรับรองมาตรฐานอาหารฮาลาลจะสามารถจัดการข้อเสนองานทั้งหมดสำหรับการรับรองฮาลาลในเวลาที่เหมาะสมได้หรือไม่ เนื่องจากการรับรองดังกล่าวมีผลบังคับใช้แล้ว

ตามข้อมูลของสมาคมอาหารและเครื่องดื่มอินโดนีเซีย สภาอุลามาอ์แห่งอินโดนีเซีย (MUI) สามารถดำเนินการประมวลผลใบสมัครการรับรองผลิตภัณฑ์ฮาลาลได้เพียงประมาณ ๖,๐๐๐ ใบต่อปี ในขณะที่บริษัทขนาดใหญ่ราว ๖,๐๐๐ แห่งและธุรกิจทำงานอยู่ที่บ้านอีกกว่า ๑.๖ ล้านราย จำเป็นต้องได้รับการรับรองผลิตภัณฑ์ของตน แม้แต่สภาอุลามาอ์แห่งอินโดนีเซีย (MUI) ซึ่งมีประสบการณ์สูงในการออกฉลากฮาลาลยังสามารถดำเนินการได้เพียงประมาณ ๖,๐๐๐ ใบต่อปี แล้วสถาบันใหม่ ๆ จะสามารถทำได้อย่างไร

องค์กรมุสลิมที่ใหญ่ที่สุดในอินโดนีเซีย (Nahdlatul Ulama - NU) แสดงความกังวลที่คล้ายกัน โดยปฏิเสธนโยบายใหม่เพราะกลัวว่านโยบายดังกล่าวจะเป็นอุปสรรคขัดขวางการลงทุน เนื่องจากการรับรองฮาลาลจะทำให้เกิดเรื่องยุ่งยากเพิ่มเติมสำหรับธุรกิจในประเทศที่กำลังดิ้นรนเพื่อหาทางบรรเทาข้อบังคับทางธุรกิจที่ซับซ้อน

นาย Sulton Fathoni ผู้บริหารขององค์กรมุสลิมที่ใหญ่ที่สุดในอินโดนีเซียกล่าวว่า การรับรองฮาลาลสำหรับผู้บริโภคชาวมุสลิมสามารถทำได้โดยการเสริมสร้างการกำกับดูแลและการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่ถือว่าเป็นฮาลาล แต่อาจเกิดความยุ่งยากกรณีสารเคมีวัตถุเคมีที่เป็นฮาลาล (haram substances)

หมายเหตุ: ฮาลาล หมายถึงอาหาร/สิ่งของต้องห้ามตามบัญญัติศาสนาอิสลาม